

**Sprawozdanie z realizacji zadania nieinwestycyjnego wraz z opisem
osiągniętego efektu rzeczowego i ekologicznego**

Tytuł zadania: „Bałtyk bez barier - zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez wykorzystanie metod aktywizujących w roku 2022”

Nr umowy: D/515/1623/2022

Sprawozdanie z realizacji zadania:

Opis:

„Bałtyk bez barier - zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez wykorzystanie metod aktywizujących w roku 2022” to zadanie, które stanowiło część dużego projektu edukacyjnego pn. „Bałtyk bez barier - zwiększenie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez wykorzystanie metod aktywizujących”, realizowanego przez Fundację Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego w roli lidera projektu w partnerstwie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi z Polski - Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku i Norwegii - Uniwersytetem Metropolitalnym w Oslo oraz stowarzyszeniem wolontariuszy pn. Grønlands flytende bybondelag z Oslo (eng. Oslo Floating Farmers Association), który zakończy się 31 maja 2023 r.

Celem projektu jest opracowanie i wdrożenie nowoczesnych metod nauczania oraz programu edukacyjnego z zakresu ochrony Morza Bałtyckiego dla różnych grup wiekowych odbiorców oraz młodzieży z niepełnosprawnościami intelektualną i wzrokową, poszerzenie wiedzy i wdrożenie edukacji włączającej.

Działania zaplanowane na 2022 r. zostały w całości zrealizowane:

- odbyły się **dwa spotkania projektowe z ekspertami w Polce**, jedno w dniach 20-21 stycznia 2022 r. w Słupsku, drugie w dniach 10-11 lutego 2022 r., omówiono na nich postępy w projekcie i planowane na 2022 r. działania o charakterze szkoleniowo-edukacyjnym skierowane do nauczycieli (nauczycieli/edukatorów/ animatorów/opiekunów) oraz uczniów tj. kursy dla nauczycieli i warsztaty dla uczniów z ich opiekunami. Omówiono także postępy w przygotowywaniu programu edukacyjnego i nowe pomysły.

- odbyło się **spotkanie projektowe z ekspertami w Oslo w Norwegii**, w którym uczestniczyli wszyscy przedstawiciele zespołu merytorycznego projektu, łącznie 18 osób. Spotkanie odbyło się w dniach 24-25 marca 2022 r. Podczas spotkania w Oslo polski zespół poznał metody i narzędzia nauczania stosowane przez norweskich partnerów, wymienił się dobrymi praktykami. Materiał opracowany przez partnerów norweskich (Grønlands flytende bybondelag i OsloMet) został przetestowany podczas szkoleń i warsztatów zrealizowanych w projekcie i spotkał się z bardzo pozytywnym odbiorem wśród uczestników. Materiał włączono do programu edukacyjnego.

- zorganizowano i przeprowadzono **jednodniowy kurs dla nauczycieli/edukatorów/animatorów z metod pobierania i analizy mikroplastiku obecnego w środowisku naturalnym**. Kurs odbył się 8 kwietnia 2022 r., uczestniczyło w nim łącznie 18 osób w tym 15 z województwa pomorskiego. Podczas kursu przedstawiono założenia programu edukacyjnego dotyczące obecności i sposobów pobierania i analizowania próbek z mikroplastikiem.

- zorganizowano i przeprowadzono **trzy 2-dniowe kursy dla nauczycieli/edukatorów/ animatorów/opiekunów** z zakresu tematycznego programu edukacyjnego, celem przedstawienia i skonsultowania programu edukacyjnego:

- 1) kurs w dniach 28-29.03.2022 r., uczestnikami były osoby uczące młodzież w wieku szkoły ponadpodstawowej, łączna liczba uczestników 21 w tym 13 z województwa pomorskiego, w kursie uczestniczyli także Partnerzy norwescy, dwie osoby reprezentujące OsloMet i dwie osoby reprezentujące Grønlands flytende bybondelag;
- 2) kurs w dniach 21-22.04.2022 r., uczestnikami były osoby uczące dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i uczniów słabowidzących, łączna liczba uczestników 21 w tym 21 z województwa pomorskiego;
- 3) kurs 25-26.04.2022 r., uczestnikami były osoby uczące dzieci w wieku szkoły podstawowej, łączna liczba uczestników 33 w tym 32 z województwa pomorskiego;

- zorganizowano i przeprowadzono **sześć dwudniowych warsztatów dla uczniów** w wieku 10-19 lat z ich nauczycielami/edukatorami/opiekunami celem przedstawienia i skonsultowania programu edukacyjnego:

- 1) warsztaty w dniach 26-27.05.2022 r. dedykowane uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu

lekkim, łączna liczba uczestników 31 uczestników (w tym 24 uczniów i 7 nauczycieli/edukatorów) w tym 31 z województwa pomorskiego;

- 2) warsztaty w dniach 6-7.06.2022 r. skierowane do uczniów szkoły podstawowej w tym uczniów słabowidzących, łączna liczba uczestników 28 (w tym 21 uczniów i 7 nauczycieli/edukatorów) w tym 23 z województwa pomorskiego;
- 3) warsztaty w dniach 9-10.06.2022 r. dla uczniów szkoły ponadpodstawowej w tym uczniów słabowidzących, łączna liczba uczestników 30 (w tym 23 uczniów i 7 nauczycieli/edukatorów) w tym 30 z województwa pomorskiego;
- 4) warsztaty w dniach 15-16.09.2022 r. dedykowane uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, łączna liczba uczestników 30 (w tym 23 uczniów i 7 nauczycieli/edukatorów) w tym 24 z województwa pomorskiego,
- 5) warsztaty w dniach 19-20.09.2022 r. dla uczniów szkoły ponadpodstawowej w tym uczniów słabowidzących, łączna liczba uczestników 30 (w tym 24 uczniów i 6 nauczycieli/edukatorów) w tym 25 z województwa pomorskiego;
- 6) warsztaty w dniach 26-27.09.2022 r. skierowane do uczniów w wieku szkoły podstawowej w tym uczniów słabowidzących, łączna liczba uczestników 29 (w tym 23 uczniów i 6 nauczycieli/edukatorów) w tym 19 z województwa pomorskiego.

Wszystkie kursy i warsztaty odbyły się w Stacji Morskiej im. Prof. Krzysztofa Skóry Uniwersytetu Gdańskiego w Helu – merytorycznego Partnera w projekcie. Podczas wszystkich zajęć przeprowadzono panel dyskusyjny, w wyniku którego zespół projektowy otrzymał sugestie, uwagi ale także nowe pomysły, które następnie były wprowadzane do programu edukacyjnego. Wszyscy uczestnicy byli również ankietowani w celu uzyskania opinii nt. przedstawionych materiałów i narzędzi edukacyjnych składających się na program edukacyjny. Zajęcia prowadzono w oparciu o opracowany program edukacyjny. Uczniowie poznali zagadnienia związane ze środowiskiem morskim poprzez aktywne formy zajęć – które są najbardziej efektywną metodą uczenia zwłaszcza dzieci z niepełnosprawnościami, które muszą doświadczyć aby zrozumieć i zapamiętać.

Sumarycznie w kursach i warsztatach wzięło udział **271** uczestników, z których **233** osób to uczestnicy z województwa pomorskiego.

- 17 ekspertów (edukatorzy, oligofrenopedagog, tyflopädagog, nauczyciele szkół podstawowej i ponadpodstawowej, naukowiec, animator, nauczyciele konsultanci ds. m.in. wspomaganie nauczycieli w zakresie pracy z uczniami niepełnosprawnymi i z zaburzeniami rozwoju) pracowało nad stworzeniem programu edukacyjnego: treści merytorycznych i wszystkich związanych z programem narzędzi i materiałów edukacyjnych.

Program edukacyjny składa się z 6 modułów tematycznych:

- **Moduł I** Podstawowe pojęcia z zakresu ekologii morza
- **Moduł II** Cechy geograficzne Morza Bałtyckiego stanowiące o jego wyjątkowości
- **Moduł III** Cechy hydrologiczne Morza Bałtyckiego mające wpływ na jego wrażliwość na oddziaływanie czynników antropogenicznych
- **Moduł IV** Grupy organizmów zamieszkujących Morze Bałtyckie
- **Moduł V** Ranking zagrożeń dla bioróżnorodności Morza Bałtyckiego
 - a. Fizyczne niszczenie siedlisk morskich i jego wpływ na przetrwanie gatunku
 - b. Nadmierna eksploatacja zasobów żywych (szczególnie cennych gospodarczo gatunków ryb) i nieożywionych oraz towarzyszące temu zjawisko przyłowu
 - c. Eutrofizacja i toksyczne zanieczyszczenia chemiczne (źródła, rodzaje itp.)
 - d. Gatunki obce (przykłady gatunków, mechanizmy ich rozprzestrzeniania się oraz zagrożenia związane z ich obecnością)
 - e. Hałas podwodny (rodzaje źródeł hałasu naturalnego i antropogenicznego, wpływ hałasu na faunę Bałtyku, sposoby minimalizowania jego negatywnych skutków i in.)
 - f. Zmiany klimatyczne i ich wpływ na bioróżnorodność Morza Bałtyckiego, m.in. wzrost temperatury powietrza i wody, zwiększony spływ powierzchniowy, spadek zasolenia, zmniejszenie pokrywy lodowej i in.
 - g. Zanieczyszczenie Morza Bałtyckiego plastikowymi odpadami (źródła i rodzaje plastikowych odpadów, ich losy w środowisku morskich, wpływ na organizmy bałtyckie i in.)
- **Moduł VI** Sposoby przeciwdziałania zagrożeniom dla bioróżnorodności Morza Bałtyckiego.

Program jest w dalszym ciągu udoskonalany. Jego finalna wersja przewidziana jest na kwiecień 2023 r. Aby móc uznać opracowane materiały za program edukacyjny muszą zostać spełnione pewne określone kryteria formalne. Materiałom tym muszą być nadane formalne ramy, nad którymi pracuje polski Partner – Pomorski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku. Te ramy to m.in. scenariusze prowadzenia zajęć do każdego modułu tematycznego oraz ogólna charakterystyka modułów opracowanego programu odnosząca się do podstaw programowych w szkole. PODN w Słupsku jest instytucją, która posiada doświadczenie w tworzeniu i ocenianiu programów edukacyjnych i dzięki jego zaangażowaniu program uzyska akceptację kuratorium oświaty.

- do każdego z modułów tematycznych programu edukacyjnego opracowano i stworzono **narzędzia i materiały edukacyjne** wraz z dostosowaniami pod kątem niepełnosprawności objętych projektem, zaprezentowano je uczestnikom podczas kursów i warsztatów. Należą do nich:

- puzzle wielkoformatowe przedstawiające mapę Bałtyku z krajami sąsiadującymi,
- fiszki edukacyjne,
- karty memory - gra edukacyjna,
- gra w ekosystem,
- kostki edukacyjne,
- mapa puzzle z konturem Morza Bałtyckiego A1 (8 x A4),
- mapa z typami wybrzeży, mapa batymetryczna, mapa Europa Północna do uzupełnienia, mapa Europa Północna,
- tematyczne karty pracy,
- tematyczne instrukcje opisujące przeprowadzenie doświadczeń/eksperymentów krok po kroku,
- plansze edukacyjne: rodzaje tworzyw sztucznych, czas rozkładu odpadów, ranking zagrożeń,
- tablice magnetyczne poświęcone dwóm modułom tematycznym, wielkoformatowa mata edukacyjna w dwóch wersjach kolorystycznych tła z dostosowaniami, domino edukacyjne małe oraz duże w wersji czarnobiałej z dostosowaniami,
- prezentacje ppt. do każdego modułu tematycznego,
- interaktywne zadania edukacyjne na platformie Wordwall.
- 5 podcastów edukacyjnych.

Pełny program edukacyjny zostanie udostępniony nieodpłatnie m.in. poprzez strony www Partnerów.

- w listopadzie i grudniu 2022 r. odbyło się **15 wyjazdów edukatorów do specjalnych placówek edukacyjnych** z 3 województw nadmorskich. Placówki zgłaszały chęć skorzystania z oferty projektu poprzez informację mailową i/lub telefoniczną, będącą odpowiedzią na wysłane do nich zaproszenie. Podczas warsztatów prezentowane były i testowane opracowane przez ekspertów materiały i narzędzia edukacyjne w ramach modułów tematycznych programu edukacyjnego. Pierwotnie zaplanowano udział 255 uczniów i nauczycieli, jednak zainteresowanie przerosło nasze oczekiwania i finalna frekwencja jest znacznie wyższa.

Najwięcej wyjazdów edukatorów zrealizowali w województwie pomorskim.

W województwie pomorskim zrealizowano warsztaty w następujących ośrodkach/szkołach specjalnych:

- 1) 14.11.2022 r. – Specjalny Ośrodek Szkolno -Wychowawczy w Pucku, uczestniczyło 86 osób;
- 2) 17.11.2022 r. – Szkoła Podstawowa nr 9 Specjalna w Zespole Placówek Specjalnych, uczestniczyły 53 osoby;
- 3) 21.11.2022 r. – Powiatowy Zespół Kształcenia Specjalnego w Wejherowie Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 im. Janusza Korczaka Branżowa Szkoła I Stopnia nr 5 Specjalna oraz Szkoła Podstawowa nr 7 Specjalna; łącznie uczestniczyło 80 osób;
- 4) 23.11.2022 r. – Zespół Szkół Specjalnych nr 1 w Gdańsku, uczestniczyło 29 osób;
- 5) 24.11.2022 r. – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Malborku, uczestniczyło 55 osób;
- 6) 28.11.2022 r. – Niepubliczna specjalna Szkoła Podstawowa „Szczęśliwa Przystań” w Lęborku, uczestniczyło 48 osób;
- 7) 30.11.2022 r. – Zespół Szkół Specjalnych w Czernsku, uczestniczyły 64 osoby;
- 8) 01.12.2022 r. – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kazimierza Kirejczyka w Starogardzie Gdańskim, uczestniczyło 31 osób;
- 9) 01.12.2022 r. – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Pelplinie, uczestniczyły 52 osoby;
- 10) 07.11.2022 r. – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 2 w Gdańsku, uczestniczyło 79 osób;
- 11) 16.12.2022 r. – Powiatowy Zespół Kształcenia Specjalnego w Wejherowie Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Rumi, uczestniczyło 31 osób.

Sumarycznie w ww. ośrodkach/szkołach uczestniczyło w zajęciach edukacyjnych projektu „Bałtyk bez barier” **608** osób (uczniów i nauczycieli). W celu zrealizowania ww. zajęć przygotowano – 126 zestawów materiałów edukacyjnych.

- **promocja projektu:**

- informacja o otrzymanym dofinansowaniu projektu zamieszczona została na podstronie projektu w serwisie Fundacji Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego <https://frug.ug.edu.pl/pl/projekty/projekty-realizowane/baltyk-bez-barier/> ;
- każde kursy i warsztaty rozpoczynały się od przekazania informacji uczestnikom nt. projektu oraz źródeł otrzymanego dofinansowania, materiały dla uczestników tj. torby płócienne oraz papierowe teczki na materiały zaopatrzone w logo WFOŚiGW w Gdańsku;
- wszystkie wyprodukowane w 2022 r. materiały i narzędzia projektowe zostały zaopatrzone w logo WFOŚiGW w Gdańsku oraz tam gdzie była możliwość także o informację o korzystaniu z dofinansowania ze środków WFOŚiGW w Gdańsku;
- w celach przeprowadzenia rekrutacji przygotowano plakaty informacyjne zaopatrzone w logo WFOŚiGW w Gdańsku; plakaty były zamieszczane na profilu Facebook: Fundacji: <https://www.facebook.com/frug.gda/> , Stacji Morskiej im. Profesora Krzysztofa skóry w Helu Uniwersytetu Gdańskiego (partner merytoryczny): <https://www.facebook.com/stacjamorska.ug/> oraz stronie www Partnera polskiego Pomorskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Słupsku <https://www.odn.slupsk.pl/projekty-i-programy/projekty/baltyk-bez-barier/> ;
- w mailowej korespondencji wychodzącej dotyczącej projektu (np. zapytania ofertowe, zaproszenia i informacje o działaniach projektowych wysyłane do różnych instytucji i placówek) podawano informację o otrzymanym dofinansowaniu oraz zamieszczano logo WFOŚiGW w Gdańsku, dokumentacja papierowa dotycząca zapytań ofertowych jest zaopatrzona w ww. informację i logo.
- opublikowane w 2022 r. w mediach tradycyjnych (Dziennik Bałtycki, Zawsze Pomorze, Gazeta Wyborcza Tygodnik Trójmiasto) trzy artykuły o projekcie oraz ich wydania internetowe (dotyczy dwóch artykułów) zawierają informację o dofinansowaniu oraz logo WFOŚiGW w Gdańsku;

tytuły:

artykuł 1 " Samodzielnie zgłębić Bałtyk "

artykuł 2 „Bałtyk bez barier”

artykuł 3 „Program edukacyjny „Bałtyk bez barier”

artykuł 1 dostępny pod linkiem: <https://dziennikbaltycki.pl/samodzielnie-zglebic-baltyk/ar/c15-17005887>

artykuł 2 dostępny pod linkiem: <https://www.zawszepomorze.pl/morze-baltyckie-bez-barier>

- partner z Polski opublikował w swoim wydawnictwie pn. Informator Oświatowy – artykuł o projekcie z uwzględnieniem informacji o dofinansowaniu i logotypem WFOŚiGW w Gdańsku, artykuł dostępny pod linkiem: https://www.odn.slupsk.pl/files/userfiles/INFORMATOR%20%C5%9AWIATOWY/2_2022/Anna%20Kreft_W%20C5%82adys%20C5%82awa%20Hanuszewicz_Iwona%20Po%20C5%BAniak_Ba%20C5%82tyk%20bez%20barier_IO_nr_2_2022_s_31.pdf .

Podsumowując odbiorcami bezpośrednimi projektu była młodzież w wieku szkolnym od 10 do 19 roku życia, nauczyciele, edukatorzy, animatorzy edukacji ekologicznej uczący w placówkach edukacji pozaformalnej i formalnej opiekunowie i uczący dzieci z niepełnosprawnością, którzy wzięli udział w zaplanowanych w projekcie kursach i warsztatach demonstracyjnych. Odbiorcami pośrednimi byli wszyscy odbiorcy zaplanowanych działań informacyjno-promocyjnych.

Program edukacyjny z zakresu tematyki dot. ekosystemu Morza Bałtyckiego oraz jego ochrony po zakończeniu projektu istnieje jeszcze w formie roboczej i wymaga drobnych korekt, ostatecznego zweryfikowania i opracowania graficznego, które jest zaplanowane na I-II kwartał 2023 r. Program ten, po jego nieodpłatnym udostępnieniu (planowane na maj 2023 r.), będzie programem kompleksowej edukacji podanej w zindywidualizowanej formie dla różnych grup wiekowych młodzieży szkolnej a także różnych grup dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną i wzrokową. To indywidualne podejście w połączeniu z położeniem nacisku na ćwiczenia praktyczne i eksperymenty przyniesie efekt w postaci znacznie lepszej przyswajalności przez odbiorców wiedzy ekologicznej. Projekt szczególnie nacisk kładzie na przygotowanie odpowiedniego programu dla dzieci niepełnosprawnych, które nadal znajdują się w grupie, do której dociera się znacznie rzadziej z programami edukacyjnymi wykraczającymi poza zakres tematyczny realizowany w placówkach, w których dzieci te pobierają naukę.

W ramach projektu rozliczono koszty: pracy nad programem edukacyjnym 5 ekspertów- edukatorów i naukowca, druku materiałów edukacyjnych dla uczestników kursów i warsztatów , przygotowania materiałów dla uczestników kursów i warsztatów w postaci toreb płóciennych i teczek papierowych na materiały oraz zestawów edukacyjnych dla uczestników warsztatów odbywających się w specjalnych placówkach edukacyjnych w województwie pomorskim. W wyniku realizacji projektu opracowano cenny materiał, który będzie służył jako źródło rzetelnej

wiedzy, podanej w przystępny sposób, zarówno w edukacji pozaformalnej jak i formalnej. Realizacja projektu w 2022 r. przyczyniła się do rozwoju edukacji włączającej a jego efekty będą wykorzystywane w celu realizacji jej celów.

Efekt rzeczowy:

Opis:

Efekty rzeczowe zrealizowanego w 2022 r. projektu to:

- 4 zorganizowane kursy dla nauczycieli/edukatorów/animatorów/opiekunów;
- 6 warsztatów dla uczniów z ich opiekunami/nauczycielami;
- 11 zrealizowanych wyjazdów edukatorów do specjalnych placówek edukacyjnych w województwie pomorskim;
- 841 uczestników z województwa pomorskiego;
- kompleksowy program edukacyjny składający się z treści merytorycznych i opracowanych materiałów i narzędzi edukacyjnych, których zadaniem jest angażowanie, pobudzanie do myślenia, zachęcanie do kreatywności a przede wszystkim umożliwienie uczenia się poprzez doświadczanie, zabawę oraz gry;
- 3 artykuły o projekcie wydane w wydawnictwach o zasięgu wojewódzkim;
- 1 artykuł w specjalistycznym wydawnictwie polskiego Partnera.

Efekt ekologiczny:

Opis:

Zaplanowany we wniosku o dofinansowanie projektu efekt ekologiczny został osiągnięty.

Realizacja działań projektowych w 2022 r. przyczyniła się do:

- promocji wiedzy o Morzu Bałtyckim i jego ochronie na szeroką skalę – w 2022 r. w ramach projektu w kursach i warsztatach uczestniczyło łącznie 841 uczestników z województwa pomorskiego.
- opracowania rzetelnego, kompleksowego programu edukacyjnego, przygotowanego przez doświadczone grono ekspertów i dedykowanego grupom odbiorców w różnym wieku i z różnym stopniem niepełnosprawności intelektualnej i wzrokowej. Program po przygotowaniu w 2023 r. finalnej jego wersji zostanie powszechnie udostępniony m.in. poprzez strony Partnerów polskich.
- poszerzenia grupy odbiorców edukacji ekologicznej o grupę do tej pory pomijaną tj. dzieci i młodzież z niepełnosprawnością intelektualną i wzrokową oraz grupę uczniów z małych miejscowości gdzie często jakość edukacji jest słabsza niż w wielkomiejskich ośrodkach edukacyjnych. Frekwencja podczas warsztatów wyjazdowych w specjalnych ośrodkach i szkołach w województwie pomorskim przekroczyła znacznie oczekiwania, ponieważ łącznie w warsztatach prowadzonych przez ekspertów - edukatorów w tych placówkach wzięło udział 608 dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.
- wzrostu kompetencji nauczycieli/ edukatorów/ animatorów edukacji ekologicznej/ opiekunów w zakresie nauczania o Morzu Bałtyckim, dzięki ich uczestnictwu w kursach szkoleniowych.
- opracowania i udostępnienia prostych doświadczeń/ eksperymentów do przeprowadzenia w placówkach edukacyjnych w celu zwiększenia stopnia rozumienia przez młodzież zjawisk zachodzących w Morzu Bałtyckim.
- wzbogacenia oferty zajęć pozaszkolnych w zakresie edukacji ekologicznej w województwie pomorskim oraz uzupełnienia oferty edukacyjnej pomorskich szkół – nauczyciele po odbyciu kursów chętnie rozpoczęli wdrażanie zdobytej wiedzy w swoich placówkach.
- rozpropagowania wiedzy o Morzu Bałtyckim oraz problemach ekosystemu Bałtyku wśród partnerów norweskich, wymiany doświadczeń i dobrych praktyk w prowadzeniu edukacji ekologicznej pomiędzy polskimi a norweskimi partnerami.
- aktywizacji Pomorzan i ogółu społeczeństwa na rzecz ochrony przyrody Morza Bałtyckiego.

Atrakcyjność formy zarówno kursów i warsztatów jak też opracowanych materiałów, w skład których wchodzi:

- puzzle wielkoformatowe,

- materiały i narzędzia edukacyjne, m.in.: fiszki edukacyjne, karty memory jako gra edukacyjna, gra w ekosystem, kostki edukacyjne, mapa puzzle z Morzem Bałtyckim, mapy z typami wybrzeży, batymetrią, mapy Europy Północnej, tematyczne karty pracy, tematyczne instrukcje opisujące przeprowadzenie doświadczeń/eksperymentów krok po kroku, plansze edukacyjne np. rodzaje tworzyw sztucznych, czas rozkładu odpadów czy też ranking zagrożeń, tablice magnetyczne, wielkoformatowe maty edukacyjne, domino edukacyjne, prezentacje tematyczne,

- 5 podcastów edukacyjnych,

zdecydowanie przyczyniła się do bardziej efektywnego uczenia się i przyswajania wiedzy przez uczestników nt. Morza Bałtyckiego i zwiększenia ich świadomości ekologicznej.

Informacje dodatkowe:

Wartością dodaną opracowanego programu edukacyjnego wzbogaconego o szeroki wachlarz materiałów i narzędzi edukacyjnych jest zapewnienie elastyczności w jego użytkowaniu. Został on tak przygotowany, aby nauczyciele/edukator/animador/opiekun mogli prowadząc zajęcia zrealizować zarówno cały zakres tematyczny jak też tylko wybrane jego elementy. Program edukacyjny daje prowadzącym zajęcia dowolność w wyborze metody nauczania oraz zastosowania odpowiednich dla grupy uczniów materiałów i narzędzi edukacyjnych. Zweryfikowano także przydatność programu edukacyjnego w przypadku lekcji z uczniami z niepełnosprawnością umiarkowaną. Przygotowane narzędzia edukacyjne, w skład których wchodzi gry i zabawy, mogą być z powodzeniem stosowane także w przypadku tych dzieci. Gry i zabawy dostarczają dużo radości i pozytywnych emocji, które dobrze wpływają na uczenie się i zapamiętywanie.